

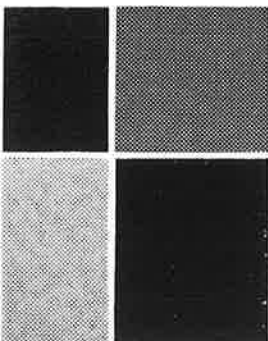

TNO

contact

februari '57 no. 6 jaargang 1

personeelsorgaan

TNO *contact*

Personeelsorgaan van de Nederlandse Organisatie voor

Toegepast-Natuurwetenschappelijk Onderzoek T.N.O.

Redactieadres: Koningskade 12, (Postbus 297) Den Haag; Tel 776090

Redactie en vormgeving: G. F. A. Driessen

Redactionele medewerkers: Mej. C. M. van Turnhout, Drs. J. Isings, Cl. van Reenen

Puzzelredacteur: A. A. Steiner

Omslagontwerp: Mevr. G. Hoogcarspel-Benschop (V.I.)

De kopij kwam o.a. van: Drs. F. W. B. Engler, B. J. Veldman, H. Reek, P. J. Visser. W. A. Paling.

Druk: Semper Avanti N.V., Den Haag

UIT DE INHOUD

Terugblik	87
Nationale Raad voor Landbouwkundig Onderzoek TNO geïnstalleerd	88
Nederlandse voornamen II	89
Pensioenfonds TNO	91
TNO Bridge-drive	93
Het oog van de blinde	94
TNO-fotowedstrijd	96
Boekennieuws	96
Fotovaria	97
Mijn zoon aan het woord	98
De lezing	99
Puzzelhoek	100

Bij het omslag:

Kwakkelwinter

Kopij dient uiterlijk voor de 15de van iedere maand
in het bezit van de redactie te zijn.

TERUGBLIK

Dit jaar, om precies te zijn op 1 mei, zal het 25 jaar geleden zijn, dat de in 1930 in het Staatsblad verschenen wet op het toegepast-natuurwetenschappelijk onderzoek in werking trad. In het vooruitzicht van dit jubileum lijkt het ons nuttig, in een serie artikelen even stil te staan bij de gebeurtenissen in deze kwart eeuw en de jaren die aan het functioneren van de Wet vooraf gingen.

Om U een idee van de gehele ontwikkeling te geven, voeren wij U terug naar de tijd van de eerste wereldoorlog. Zoals tijdens oorlogen meer het geval is, maakte de toepassing van natuurwetenschappelijke kennis snelle vorderingen in de oorlogvoerende landen. In zijn neutraliteit bleef ons land buiten deze versnelde ontwikkeling en dit werd op den duur gevoeld als een gevaar voor de economische positie van Nederland, ook in de jaren nadat de rust in Europa zou zijn weergekeerd. Met het doel, niet alleen de economische krachten, maar ook de wetenschappelijke kennis zo vruchtbaar mogelijk te maken voor het land, stelde de Regering op initiatief van de Koninklijke Akademie van Wetenschappen in 1917 een commissie in, die een grote hoeveelheid werk verzette. Doch met het einde van de oorlog in 1918 werd het probleem van de toepassing der wetenschappelijke kennis minder acuut en de Regering aarzelde, wat verder te doen. In een memorie aan de Minister van Onderwijs bepleitte Prof. Ir. Is. P. de Vooy

toen nog eens de noodzakelijkheid van hechte samenwerking tussen wetenschap en bedrijfsleven om de economische problemen, waarvoor ons land zich gesteld zag, het hoofd te kunnen bieden. Dit leidde tot de instelling in 1923 van de 'Commissie Went', waarmede de Regering de eerste stap deed om te komen tot een centrale regeling van de samenwerking tussen wetenschap en bedrijfsleven. Deze commissie onder voorzitterschap van Prof. F. A. F. C. Went, waarvan verder lid waren, Prof. G. van Iterson (secretaris), Prof. J. H. Aberson, Dr. F. E. Posthuma, Prof. Is. P. de Vooy en Dr. F. G. Waller; bij het vertrek van Prof. Dr. G. van Iterson naar Nederlands-Indië in 1927 werd deze vervangen door Prof. Dr. H. R. Kruyt, bracht deze reeds in 1925 haar rapport uit, waarin duidelijk werd uitgesproken, dat het als een overheidstaak gezien moest worden de mogelijkheden te openen voor een nauwe samenwerking tussen toegepast-natuurwetenschappelijk onderzoek en bedrijfsleven. Na daartoe ontvangen opdracht ontwierp de

commissie Went een ontwerp van wet dat voorzag in een lichaam, waarin enerzijds de wetenschap en anderzijds het bedrijfsleven vertegenwoordigd zouden zijn en dat gesubsidieerd zou worden door de Regering, in het Bestuur vertegenwoordigd door gedelegeerden. Aldus zou de nodige samenwerking van de wetenschap met het bedrijfsleven worden verkregen en bovendien zouden voordelen van het werken in het particulier bedrijf kunnen worden gecombineerd met bemoeiing van de overheid.

Een belangrijk aandeel in de totstandkoming van dit ontwerp van wet had Ir. A. de Mooij ACzn, die in 1927 benoemd werd tot adviseur van de minister van okw met de opdracht in samenwerking met de commissie Went een wettelijke regeling van het toegepast-natuurwetenschappelijk onderzoek voor te bereiden. In een volgend artikel zullen wij de Wet op het Toegepast Natuurwetenschappelijk Onderzoek, die ten slotte in 1932 in werking trad, eens wat nader bekijken.

Nat. Raad voor Landbouwkundig Onderzoek TNO geïnstalleerd

De 'Reorganisatie van de Landbouw' zoals de op til zijnde veranderingen destijds onder ons werden genoemd is op 4 januari jl. tijdens een bijeenkomst in hotel Wittebrug in Den Haag een feit geworden. De plechtigheid, waarvoor uit landbouwkringen uiteraard grote belangstelling bestond, werd o.a. bijgewoond door de minister van landbouw, visserij en voedselvoorziening, Dr. S. L. Mansholt. De 'Nationale Raad voor Landbouwkundig Onderzoek TNO' zoals het lichaam heet, dat de in 1943 tot stand gekomen Landbouworganisatie TNO vervangt, zal het mogelijk maken, zo zei de heer Fetter in zijn openings- en installatierede, dat het werk dat vroeger door drie soorten van instituten (nl. Rijk, Stichtingen en TNO-instituten) werd verricht beter gecoördineerd zal kunnen worden, waarmee hij dan tevens het hoofddoel van de reorganisatie aangaf.

Minister Mansholt wees in zijn rede erop, dat ons land een wetenschappelijke fundering van de landbouw niet kan ontberen maar hij voegde daaraan de waarschuwing toe, dat de steeds intensievere specialisering niet zou mogen leiden tot een isolement. Dit te voorkomen, noemde de minister een van de eerste taken van de Raad.

Hierna sprak de voorzitter van de geïnstalleerde raad, Ir. A. W. van de Plassche. Hij zei o.a. dat hij zich kon voorstellen, dat de uitkomst van deze reorganisatie door de directeuren van de verschillende instituten en hun medewerkers met belangstelling en wellicht ook met een zekere bezorgdheid wordt gevolgd. De instituten moeten aller-

eerst levende instellingen zijn waar men niet gehinderd wordt door te grote bemoeizucht van allerlei belanghebbende instanties, ook al zijn die daartoe volkomen bevoegd. Anderzijds wees hij er op, dat bij de gespecialiseerde taak van de instituten een centrale leiding niet kon worden gemist. De voorzitter van het Landbouwschap, de heer H. D. Louwes, zag op verschillende punten van de situatie zoals deze thans is verkregen een goed perspectief voor de verdere ontwikkeling van het landbouwkundig onderzoek. Hij besloot zijn rede met te zeggen, dat in minder goede tijden het *directe* belang in het doen van uitgaven het duidelijkst spreekt. Voor ons moet het evenwel vaststaan, dat het onderzoek van *nu* de baat voor de toekomst levert. Prof. Ir. W. de Jong, rector-magnificus van de Landbouwhogeschool te Wageningen, belichtte in zijn toespraak de samenwerking tussen de universiteiten, de hogescholen en de landbouworganisaties in het verleden en meende voor de toekomst een harmonische ontwikkeling te mogen verwachten. Het gezelschap bleef daaraan nog enige tijd in de Wittebrug bijeen.

Tot slot geven wij U hieronder nog even de samenstelling van de Raad. Voorzitter: Ir. A. W. van de Plassche; leden: J. M. van Bommel van Vloten, Prof. Ir. W. de Jong, Ir. G. J. Klompe, Prof. Dr. V. J. Koningsberger, Ir. G. P. F. Royackers, Ir. H. T. Tjallema, Ir. G. Wansink; secretaris: Ir. C. van der Giesen; adj.-secr.: mej. M. B. van Lennep; penningmeester: P. L. Ek.

NEDERLANDSE VOORNAMEN (II)

Welke waarde werd aan een naam toegekend?

Het Nederlandse woord 'naam' is verwant met het Latijnse woord 'nomen' (vgl. Grieks: óno-ma, Oudindisch: naman) en hangt samen met de wortel 'gno' die we terugvinden in het Latijnse woord '(cog)noscere' en in het Griekse woord 'gignoskein', dat '(leren) kennen' betekent. Men 'kent' iemand bij zijn naam en identificeert hem daarmee.

Inderdaad werd iemand met zijn naam geïdentificeerd, vereenzelvigd. De naam werd in oude tijden beschouwd als een deel van de persoonlijkheid van de drager. 'Nomen et omen', naam en tegelijk voorteken. Nog betrekkelijk kort geleden oordeelde een Nederlandse rechtbank, dat 'de naam . . . het meest persoonlijke van de mens uitmaakt' en 'het hem meest eigene' is.

Indien men iemands naam kent, heeft men een zekere macht over hem, kan men hem zegenen of vervloeken. Wil men een geest oproepen, dan moet men zijn werkelijke naam kennen. In het sprookje van Grimm danst de boze kabouter in het bos, terwijl hij zich onbespied waant, vrolijk zingend: 'Niemand weet, niemand weet, dat ik Repelsteeltje heet!' Als later blijkt, dat de prinses zijn naam wel kent, verdwijnt hij en komt nooit weer terug. Romeinse veldheren lieten wel de lokale goden van een door hen belegerde stad oproepen om die stad te verlaten, waarbij hun dan een nieuwe tempel in Rome werd beloofd. Zonder de bescherming van deze goden zou de stad dan gemakkelijker in hun handen vallen. Maar daarvoor was het nodig, dat de belegeraars de namen van deze plaatselijk vereerde goden kenden. De werkelijke naam werd daarom wel als taboe beschouwd en mocht niet worden uitgesproken. Dikwijls werd in het dagelijks leven een tweede naam gebruikt, die niet taboe was. De 'geheime naam' deed dan alleen bij plechtigheden dienst.

In het Oude Testament wordt de *naam* van God niet genoemd, maar omschreven met 'adonaj' (Heer). Het Tweede Gebod luidt: 'Gij zult de naam van de Heer, uw God, niet misbruiken; want de Heer zal niet ongestraft laten wie zijn naam misbruiken' (Exodus 20 : 7). Volgens Leviticus 24 : 10 zal 'zowel de vreemdeling als de inboorling ter dood gebracht worden, als hij *de Naam* heeft verwent'. Telkens weer wordt gesproken over 'de Heer' en 'de Naam', maar die naam zelf wordt niet genoemd. In zijn brief aan de Romeinen (10 : 13) schrijft Paulus: 'Ieder die *de naam* des Heren aanroept, zal gered worden'. Naast de bij de geboorte gegeven naam wordt soms later nog een toenaam gegeven, die een karakteristieke eigenschap uitdrukt en de oorspronkelijke naam zelf kan gaan vervangen. Jezus' discipel Simon wordt in het Nieuwe Testament, nadat hij zijn toenaam heeft ontvangen [Leidse vertaling, Matth. 16 : 18: 'En ik zeg u, gij zijt Rotsman (Petrus) en op deze rots zal ik mijn gemeente bouwen'], ja zelfs daarvóór (Matth. 16: 16) met beide namen genoemd, later vaak alleen nog maar met de door Jezus gegeven erenaam Petrus. In zijn eerste zendbrief noemt hij zichzelf: 'Petrus, een apostel van Jezus Christus'; in zijn tweede zendbrief: 'Symeon Petrus'.

Nadat Saulus een vizioen heeft gehad, waardoor hij in zijn diepste wezen is veranderd en van Christenvervolger tot Christenprediker is geworden, wordt hij uitsluitend Paulus genoemd. Na Hand. 13 : 19 ('Saulus, die ook Paulus heet') wordt hij ook in het Nieuwe Testament alleen nog maar Paulus genoemd. Een aardig voorbeeld, hoe de (betekenis van een) naam wordt gebruikt om de identiteit te verbergen, vinden wij in de Odyssee, het verhaal van de zwerftochten van de Griekse koning Odysseus na de val van Troje. Door een

zwane storm uit de koers geslagen, komt de vloot van Odysseus bij het eiland der Cycloopen, wilde reuzen met slechts één groot rond oog midden op het voorhoofd. Met een aantal tochtgenoten gaat Odysseus het hol binnen van de cycloop Polyphemos. Onverwacht komt deze terug en sluit de toegang tot het hol af met een reusachtig rotsblok. Als hij de ongenode gasten ontdekt, doodt hij er twee en verorbert deze met smaak. De volgende ochtend nuttigt de reus als ontbijt weer twee Grieken en verlaat het hol om zijn schapen te weiden. Maar het zware rotsblok schuift hij zorgvuldig weer voor de opening om de andere lekkere mensehapjes niet te laten ontsnappen. Odysseus zint op middelen om te ontkomen. Als hij de reus in zijn slaap doodt, is er niemand die het rotsblok kan verwijderen en zullen hij en zijn kameraden in het hol van honger omkomen. In een hoek ontdekt hij echter een grote paal. Die kan hem van pas komen. Als de cycloop zijn avondmaal, dat weer uit twee Grieken

bestaat, genuttigd heeft, voert Odysseus hem flink van de zware Griekse wijn die hij bij zich heeft. Polyphemos vraagt hem zijn naam, want hij wil hem later ook eens trakteren; die traktatie bestaat daarin, dat hij Odysseus als laatste zal opeten. De zeer listige Odysseus antwoordt echter: 'Niemand is mijn naam; want Niemand noemen allen mij, mijn moeder, mijn vader en al mijn kameraden'. De betekenis van deze 'naam' dringt echter niet door tot het benevelde brein van de cycloop. Terwijl Polyphemos zijn roes ligt uit te slapen, houden zijn gevangenen de paal, waaraan zij intussen een scherpe punt hebben gemaakt, in het vuur en stoten de cycloop het gloeiende hout in zijn enige oog. Brullend roept de nu machteloze blinde reus de andere cycloopen te hulp. Maar op hun vraag, wie hem kwaad heeft gedaan, antwoordt hij: 'Niemand!' 'Als niemand u kwaad doet in uw eenzame hol, dan zit er niets anders op dan dat ge uw vader Poseidon om hulp vraagt, want tegen pijnen die Zeus u zendt, kunnen wij niets doen', schreeuwen de cycloopen terug en gaan weer naar hun eigen hollen.

Het volgende voorbeeld, dat de naam als middel ter onderscheiding praktisch geen betekenis meer heeft, is aan de werkelijkheid ontleend. In een familie die we hier met de schuilnaam 'Van Rijn' zullen aanduiden, heette de grootvader 'Carel'. Deze Carel van Rijn had vijf zoons en een dochter. Een van de zoons was naar de vader 'Carel' genoemd. Daar de kinderen erg op hun vader gesteld waren, had elk zijn eerste zoon ook Carel genoemd, zodat er toen 7 Carels van Rijn waren: grootvader Carel van Rijn, vader Carel van Rijn en vijf kleinzonen Carel van Rijn. De achtste Carel in deze familie, de zoon van de dochter van grootvader Carel, had tenminste een andere achternaam, die er dan ook altijd bij werd genoemd. De andere Carels kregen alle een toenaam om ze uit elkaar te kunnen houden! Het zou wel duidelijker zijn geweest als men de kleinkinderen allemaal verschillende roepnamen had gegeven; dan waren geen toenames nodig geweest. Men had ze dan toch naar grootvader kunnen 'vernemen' door 'Carel' als tweede voornaam te kiezen. Nu was de naam Carel in deze familie welhaast evenmin een aanduiding voor één bepaald lid als de 'naam' Niemand.

DRS. F. W. B. ENGLER

Pensioenfonds TNO

Nu het merendeel der deelnemers, het met de laatstbekende gegevens over 1956 bijgewerkte afschrift van de polis der gesloten spaar- resp. pensioenverzekeringen terug ontvangen heeft, lijkt het ons een goede gelegenheid hierop enkele toelichtingen van algemene aard te geven.

Steeds weer terugkerende vragen zijn met name: Wat stellen de kolommen aan de achterzijde der afschriften voor? Welke betekenis moet aan de genoemde bedragen gehecht worden? Hoe worden de bedragen bepaald?

Van de 2 soorten afschriften, te weten van spaarverzekeringen (blauwe kleur) en pensioenverzekeringen (bruine kleur) werden eerstgenoemden reeds in het eerste nummer van TNO-Contact behandeld.

Wij kunnen ons hier dus beperken tot de afschriften van de pensioenpolissen, en wel in het bijzonder tot die betreffende bij de HAV-Bank lopende verzekeringen.

Voor een bepaalde groep deelnemers, nl. die vóór 1-11-1948 reeds deelnemer in de pensioenregeling van het Pensioenfonds TNO waren, lopen weliswaar, naast de later gesloten verzekeringen bij de HAV-Bank, nog verzekeringen van ouderdomspensioen, weduwe- en/of wezenpensioen bij Nillmij-Amstleven (de combinatie waarmede ons fonds eerder een herverzekeringscontract had), doch hierin komen geen periodieke jaarlijkse wijzigingen meer.

In verband met bestaande misvattingen over deze oude Nillmij-verzekeringen wijzen wij er op, dat de polissen hiervan en dus ook de afschriften, niet vervallen zijn, maar voor de bepaling van het totaal verzekerde pensioen in aanmerking genomen dienen te worden, tenzij de verzekeringen om bepaalde redenen niet meer van kracht zijn, bijv. wegens het vervallen van de verzekering van weduwepensioen wegens echtscheiding.

Voor de nog lopende verzekeringen van weduwe- (annex wezen-) pensioen bij de Nillmij worden nog jaarlijks de verschuldigde premies aan deze maatschappij betaald. Koopsomstorting bij de Nillmij voor het ouderdomspensioen vinden echter sinds eind 1948 niet meer plaats.

Wij zullen thans trachten op de staat van stortingen en verzekerde pensioenen, zoals

voorkomend op de afschriften van de HAV-Bank polissen, verduidelijking te geven.

Naar gelang de deelnemer alleen aanspraak kan maken op ouderdomspensioen, dan wel op ouderdomspensioen t.b.v. hemzelf en weduwe- en/of wezenpensioen t.b.v. zijn nabestaanden, worden in de betreffende kolommen de verzekerde bedragen aan ouderdomspensioen vermeld, met de hiervoor gestorte koopsommen alsmede het bedrag van het weduwepensioen, indien dit is medeverzekerd, met de daarvoor verschuldigde premie per jaar.

Wij hebben dus bij verzekering van zowel ouderdoms- als weduwe- en/of wezenpensioen met 4 hoofdpunten te maken:

- a. weduwe-/wezenpensioen
- b. premie voor a.
- c. ouderdomspensioen
- d. koopsom voor c.

Elk dezer punten zullen wij nader toelichten, zoals deze voor een 'normaal' deelnemerschap gelden.

a. Het te verzekeren weduwepensioen is in eerste instantie afhankelijk van het salaris in die zin, dat van een bepaald gedeelte van het salaris een bedrag aan weduwepensioen wordt afgeleid, volgens een bepaald percentage van dat salarisdeel.

Het totale weduwepensioen is dan de som van deze afgeleide bedragen. De percentages en de onderscheiden delen van het salaris zijn te vinden in artikel 5 lid 2 van het reglement van het Pensioenfonds TNO. Aan de hand daarvan leert een rekensommetje, dat bij bijv. f 4.000,- salaris het te verzekeren weduwepensioen zal bedragen:

50% van de eerste f 2.000,- salaris = f 1.000,-
40% v. h. meerdere sal. ad f 2.000,- = f 800,-

Samen f 1.800,-

Het percentage van 40 geldt voor het meerdere aan salaris boven de eerste f 2.000,- echter slechts over maximaal een bedrag van f 3.000,- jaarsalaris.

Over het meerdere aan salaris, dat boven f 5.000,- ligt, doch f 10.000,- jaarsalaris niet te boven gaat is het percentage weduwepensioen 20%.

Over het meerdere aan salaris boven

f 10.000,- is het percentage 5. Bij f 10.000,- salaris wordt het te verzekeren weduwepensioen dus:

50% van de eerste f 2.000,- salaris =
f 1.000,- weduwepensioen
40% van de volgende f 3000,- salaris =
f 1.200,- weduwepensioen
20% van de volgende f 5.000,- salaris =
f 1.000,- weduwepensioen
f 10.000,- salaris = f 3.200,- weduwepensioen

Het aldus volgens het salaris berekende bedrag van het weduwepensioen, wordt, bij acceptatie van de verzekering door de verzekeringsmaatschappij, genoemd op de polis onder het hoofd weduwepensioen en vermeld in kolom 7.

In het vermelde bedrag is dus niet begrepen het wezenpensioen, hoewel uiteraard de aanspraken hierop wel onder de verzekering vallen. Het bedrag voor het pensioen voor de weduwe dient dus met het pensioen voor de wezen te worden verhoogd, om het totaal van de aanspraken t.b.v. deze nabestaanden te bepalen.

Voor elk (dus ongeacht het aantal) minderjarig pensioengerechtigd kind van een deelnemer, bedraagt het wezenpensioen per jaar, 20% van het verzekerde weduwepensioen indien en zolang dit naast weduwepensioen wordt uitgekeerd. Wordt er geen weduwepensioen (meer) uitgekeerd, dan wordt het wezenpensioen verdubbeld.

Voor een weduwe met drie kinderen, zal dus uitgekeerd worden aan wezenpensioen, indien b.v. het weduwepensioen f 2.000,- per jaar is, $3 \times 20\%$ van f 2.000,- = f 1.200,- per jaar. Het gezamenlijk pensioen van weduwen en wezen bedraagt dan derhalve f 3.200,- per jaar. Indien alleen wezenpensioen zou moeten

worden uitbetaald, wordt het wezenpensioen verdubbeld, dus in dit geval $3 \times 40\%$ van f 2.000,- = f 2.400,- per jaar bedragen.

Het weduwepensioen als basis voor de bepaling van het wezenpensioen kan ook fictief zijn. Dit is het geval indien naast het ouderdompensioen alleen wezenpensioen mede verzekerd behoeft te worden.

Als grondslag voor de bepaling van het wezenpensioen geldt dan, om het in termen van het reglement te zeggen 'het pensioen, dat een weduwe zou hebben genoten, indien bij het overlijden van de deelnemer er een weduwe zou zijn geweest en aan haar pensioen ware verleend'. In deze gevallen, waarbij dus naast ouderdompensioen enkel wezenpensioen verzekerd wordt, is alleen het wezenpensioen voor de verzekerde kinderen op de polis c.q. het afschrift vermeld.

Het pensioen t.b.v. de nabestaanden gaat in op de eerste van de maand volgende op het overlijden van de deelnemer en wordt achteraf uitgekeerd aan het einde van kalenderkwartalen. Het pensioen wordt aan de weduwe uitgekeerd gedurende haar hele verdere leven, ongeacht of zij later hertrouwd.

De uitkeringen van wezenpensioen vinden plaats tot de 21e verjaardag der kinderen, dan wel tot eerder overlijden of huwelijk.

Voor de deelnemer, die overlijdt nadat hij gepensioneerd is, wordt het pensioen t.b.v. nabestaanden dienovereenkomstig uitgekeerd, terwijl de uitkering van ouderdompensioen vervalt.

Het is de bedoeling in vervolg op dit artikel een nadere toelichting te geven t.a.v. de punten b., c. en d., waarbij dan ook nog een beperking, waaraan het te verzekeren weduwepensioen in bepaalde omstandigheden onderhevig kan zijn, behandeld zal worden.

B. J. VELDMAN.

Ir. Ch. J. J. STAMM'LER †

Bij het ter perse gaan van dit nummer bereikte ons de treurige tijding, dat Ir. Ch. J. J. Stamm'ler zondag 20 januari op 54-jarige leeftijd plotseling is overleden.

De Octrooiafdeling TNO, waaraan hij nog slechts één jaar als octrooigemachtigde was verbonden, verloor in hem een bekwaam en zeer gezien medewerker.

TNO Bridge-Drive

Het is langzamerhand traditie geworden, dat jaarlijks een grote bridge-drive wordt georganiseerd in de *Stads Doelen* te Delft. Vorig jaar mochten de organisatoren ca. 100 deelnemers noteren, voornamelijk uit Delft, Rijswijk en Den Haag, maar het spreekt van zelf, dat deelnemers uit andere richtingen ook van harte welkom zijn.

De drive zal op 16 maart a.s. (zaterdagmiddag) worden gespeeld; de aanvang is gesteld op 13.30 uur *precies*. De volgende bijzonderheden zijn voor de deelnemsters en deelnemers van belang.

1. Nu wij de beschikking hebben over een personeelsblad, worden geen circulaires over de drive meer uitgegeven.
2. De aanmeldingen geschieden uitsluitend *per instituut* onder gelijktijdige overmaking van het inschrijfgeld.
3. Aanmelding kan geschieden tot uiterlijk 2 maart a.s. *uitsluitend per paar* en wel bij de secretaris van de organisatiecommissie.
4. Het inschrijfgeld bedraagt f 1,25 per persoon.
5. Ingeschrevenen die onverhoopt verhinderd zouden zijn deel te nemen, zijn *verplicht* voor vervanging te zorgen.
6. De prijzentafel zal wederom *zeer aantrekkelijk* zijn, mede door enkele schenkingen.
7. De leiding van de drive zal in handen zijn van een non-playing, door de NBB gediplomeerd wedstrijdleider.
8. Gezien de grote belangstelling die vorig jaar voor deze wedstrijd bestond, hoopt de organisatiecommissie aan deze drive een extra attractie te mogen verbinden, nl. een TNO-kampioenschap 1957. Om misverstand te voorkomen delen wij U reeds nu mede, dat dit TNO-kampioenschap alleen open zal staan voor paren, gevormd door 2 TNO-ers of door 1 TNO-er met echtgenoot(e).
9. Dit zal waarschijnlijk gespeeld worden tussen de paren die in hun groep als nr. 1 resp. 2 eindigen.
10. In verband hiermede zal de indeling van de groepen door loting worden vastgesteld.
11. Verdere bijzonderheden volgen in het maart-nummer van TNO-Contact.

De organisatiecommissie: DR. J. F. VAN ELTEREN; IR. T. T. LIE; G. J. VAN SPAANDONCK, SECR.
Adres: Nijverheidsorganisatie TNO, Complex Lange Kleiweg.
Postbus 49, Delft. Telefoon: 26950, toestel 04.

Een eigen huis?

Ons is gebleken dat het nogal eens voorkomt, dat TNO-personeelsleden, die een eigen woning wensen te doen bouwen een overeenkomst sluiten met een bouwonderneming zonder zich daarbij vooraf te laten voorlichten door terzake deskundigen. Veelal verlangt de bouwer bij het tekenen der overeenkomst een bedrag in contanten als voorschot op de bouwkosten, terwijl er in de meeste gevallen geen enkele zekerheid bestaat omtrent restitutie van dit voorschot als b.v. de bouwplannen geen voortgang zouden hebben. Wij menen goed te doen een waarschuwend geluid te doen horen en raden allen, die van plan zijn een eigen woning te laten bouwen, ten sterkste aan, zich steeds van deskundige zijde te laten voorlichten alvorens een overeenkomst te ondertekenen. Het hoofdkantoor Koningskade 12 zal gaarne hulp verlenen.

Het oog van de blinde

Er blijken nog steeds talrijke mensen te zijn, die een blinde nog altijd zien als een hulpbehoevende stakkerd, die zelf niets kan en met alles geholpen moet worden. Vooral in het verkeer op de weg, in het bijzonder in trein, tram of bus, kan men nogal eens zien hoe een blinde bij het in- en uitstappen door vele hulpvaardige handen wordt vastgegrepen en min of meer als een zoutzak naar binnen of naar buiten wordt gesjord.

Dat dergelijke, overigens goedbedoelde hulp de blinde meer hindert dan helpt, schijnt lang niet iedereen te beseffen.

De onderstaande punten kunnen daarom misschien een richtlijn voor U zijn om bij voorkomende gelegenheid Uw houding te bepalen.

1. Iedere blinde heeft, voordat hij met zijn geleidehond op de openbare weg komt, geleerd te lopen, straten over te steken, trappen op en af te lopen, enz. Het is daarom beslist niet gewenst dat bij hierbij geholpen wordt. Met zijn hond vormt de blinde als het ware een volkomen op elkaar ingespeeld team, zodat door hulp van derden niet alleen hij, maar

ook de hond wordt afgeleid.

2. Het kan soms voorkomen dat een blinde U de weg vraagt. Wees dan zo duidelijk mogelijk in Uw uitleg, zeg niet: U moet hierheen, of: U moet daarheen. Dat ziet hij immers niet.... Neem de blinde in geen geval bij de arm: dit hindert hem in zijn bewegingen.

3. Indien U een deur openhoudt voor een achter U aan komende blinde, blijf dan niet zwigend naast de deur staan, doch zeg iets, zodat de blinde weet dat de deur open is.

4. Denk niet dat de blinde een zesde zintuig heeft: hij heeft alleen geleerd de hem resterende zintuigen beter te gebruiken.

5. Vermijd het onderwerp: 'blindheid' niet angstvallig, doch stel het ook niet in de plaats van het gebruikelijke weerpraatje.

6. Wanneer U een kamer binnenkomt, mompel dan niet iets onverstaanbaars, noem Uw naam voor U de blinde aanspreekt, het is prettig voor hem als hij onmiddellijk weet met wie hij te doen heeft. Laat duidelijk blijken wanneer U weg gaat, zodat de blinde niet

praat tegen iemand, die er niet is.

7. Ten slotte nog dit: Een blinde-geleidehond is geen wonderdier, doch een normale hond. Hij heeft geleerd wat zijn taak is en reageert op de bevelen van zijn baas, doch kan door de kleinste oorzaken worden afgeleid. Sommige mensen, veelal dierenvrienden, hebben nogal eens de neiging om bij het zien van een geleidehond klakkende geluiden met de tong, etc. te maken, waardoor de aandacht van de hond wordt afgeleid. Doe dit niet, het kan allerlei nare gevolgen hebben. Haal een geleidehond ook nooit aan of geef hem iets te eten, zonder toestemming van zijn baas.

De geleidehond

Tot dusverre hebben wij slechts gelet op de blinde en op de manier waarop we hem tegemoet behoren te treden. Bij de regels die hiervoor gelden is er ook een waarin sprake is van de geleidehond. 'Het is geen wonderdier maar een normale hond', is de regel

waar we ons aan moeten houden wanneer we hem tegenkomen. Maar toch, wanneer we zien hoe deze honden hun baas dikwijls door moeilijke verkeerssituaties heen helpen dan kan het moeilijk anders dan dat we veel bewondering hebben voor deze dieren en voor de instructeurs die hen opgeleid hebben. Hoe worden deze honden afgericht? Met welke moeite en welke kosten gaat dit africhten gepaard? Daartoe gaan we een kijkje nemen aan de Middenweg 333 te Amsterdam, waar de 'hondenschool' staat van het Koninklijk Nederlands Geleidehondenfonds, een stichting die zich sedert haar oprichting in 1935 in een steeds stijgende belangstelling mag verheugen.

Vele tientallen blinden worden jaarlijks door dit fonds uit hun isolement verlost door de verschaffing van een afgerichte hond, waarbij de opleidingskosten in vele gevallen voor rekening van het fonds komen en deze kosten zijn niet gering. Maar daarover later. De heer A. C. Smits, technisch leider van de school, spreekt met zijn honden alsof het mensen zijn. Hij kent hun karakters en weet U van te voren te vertellen hoe ieder beest zal reageren als het wordt aangehaald of toegesproken. Het zijn net

kinderen, zegt hij. De een is jaloers, de andere ijdel en een derde wil maar niet zindelijk worden. Uiteraard moet men hoge eisen stellen aan een hond, wil deze voor opleiding in aanmerking komen. Niet dat het bepaald een rashond moet zijn, integendeel, men bereikt vaak verrassende resultaten met onnaspeurlijke kruisingen. De leeftijd en vooral het karakter van de hond zijn van groot belang. Men krijgt vaak prachtige honden aangeboden die net iets te oud zijn - de beste leeftijd ligt tussen 1 en 2 jaar - of honden die te agressief of te schuw zijn. In eerste instantie worden de honden door de dierenarts gekeurd, waarna gedurende een testperiode van ca. drie weken wordt nagegaan of het dier voor opleiding geschikt is. Hierbij valt in de regel 60% af. De specifieke eigenschappen van het dier worden geobserveerd terwijl grote aandacht aan de zindelijkheid wordt besteed. Eenmaal op de 'grote school', wordt met de eigenlijke opleiding begonnen. De instructeurs lopen dagelijks met de dieren door de 'verkeerssituaties' die in de tuin van de school zijn nagebootst. Geleerd wordt, bij elke straathoek even stil te staan en obstakels zodanig te vermijden dat de blinde er niet tegenaan lopen kan. Bij nadering van verkeer moet de hond leren stil te blijven nadat de weg vrij is. In de omgeving van de school en overigens ook midden in de stad, in trams, treinen en auto's leren de 'ziende' instructeurs aan de honden hoe zij zich moeten gedragen. Vaak ook wordt bij de opleiding rekening gehouden met de aard van de werkzaamheden van de blinde. De hond bijvoorbeeld, die tijdens ons bezoek werd afgericht voor een bekend musicus, wordt enige malen meegenomen naar de studio's van de

omroepvereniging, om daar te wennen aan het geluid van instrumenten. Blaffen is voor deze hond taboe, zoals U zult begrijpen.

Een blinde, die een geleidehond heeft aangevraagd en waarvan is gebleken, dat hij lichamelijk en geestelijk de geschiktheid bezit om met de hond te lopen, wordt uitgenodigd voor een veertiendaags verblijf aan de Middenweg om daar geschoold te worden in de omgang met de hond. De blinde immers moet op de hoogte worden gebracht van de techniek van het lopen met de hond, want mede daarvan zal afhangen hoe het dier zich op langere termijn zal houden. Er is overigens moed voor nodig om zich in het begin geheel aan het dier toe te vertrouwen. De praktijk heeft evenwel uitgewezen, dat de blinde snel aan zijn trouwe vriend is gewend en er spoedig niet meer buiten kan. Groot is de voldoening van de leiding van de school als zij bezoek krijgen van blinden uit het gehele land, die hun dank komen betuigen en trots vertellen welke reizen ze al met het dier hebben ondernomen. Mocht U

een hond beschikbaar willen stellen, schrijf leeftijd, schofthoogte en verdere details. Een van de instructeurs komt graag kijken. Maar met dankwoorden alleen komt het fonds er niet. Er wordt zonder enige subsidie gewerkt en de opleidingskosten voor iedere hond liggen ver boven de f 1000,- waar slechts een afleveringsprijs van f 350,- per hond tegenoverstaat! Bij het Koninklijk Nederlands Geleidehondenfonds mag natuurlijk 'de hond niet in de pot komen'! Integendeel! De honden moeten er uit komen, en wel in het bijzonder uit de onlangs ontworpen spaarpotjes van de 'Hond uit de pot' actie. Wie deze actie wil steunen kan een spaarpotje aanvragen bij het secretariaat van het Koninklijk Nederlands Geleidehondenfonds, Middenweg 333, Amsterdam-O. of ook een bijdrage storten op het postgironummer 643300 ten name van 'Spaarpotactie' Supletie kas, Koninklijk Nederlands Geleidehondenfonds, Amsterdam.

H. REEK.

Boekennieuws

2000 Jaar wonen. Dr. A. Melchior (f 5,90).

Koperen en tinnen kannen, pullen en andere fraaie voorwerpen uit vroegere eeuwen versieren thans vele huiskamers. Bij talrijke mensen komt nu de vraag op: Hoe woonden en leefden onze voorouders, die deze voorwerpen niet alleen als versiering in huis hadden, doch ze ook gebruikten.

De afstand, die de hol- en flatbewoner van elkander scheidt omvat een belangrijk stuk mensheidshistorie. Deze afstand is nog niet ineens overbrugd. Honderden jaren van evolutie liggen hier tussen in. De holbewoners zijn uiteindelijk hutten gaan bouwen van het materiaal, dat zij in de naaste omgeving konden vinden.

Allengs werden deze hutten steviger en beter bestand tegen

regen en wind. Er kwamen kastelen van steen met nog houten huizen er om heen. Deze vormden in ons land steden, waar, na verloop van tijd, de houten huizen werden vervangen door stenen. De huizen werden geriefelijker en mooier. Hoeveer staat een Amsterdams grachtenhuis al niet af van de lemen hut?

Tot in onze tijd schetst Dr. Melchior deze evolutie, niet in een wetenschappelijk betoog over huizen, huisarchitectuur of meubelbouw, maar in een verhaal vol humor, op eenvoudige wijze voor de leek verteld. Talrijke prachtige tekeningen van de hand van de schrijver maken mede deze uitgave tot een boekwerk, dat in geen enkele boekenkast mag ontbreken.

P. J. VISSER.

TNO FOTOWEDSTRIJD

Inmiddels zult U allen via het mededelingenbord kennis hebben kunnen nemen van het gedetailleerde wedstrijdreglement. In een schrijven aan de directeurs van de diverse instituten hebben wij verzocht, speciaal voor de rubriek 'TNO in de fotografie', hun medewerking te verlenen, waarmee wij o.a. bedoelen, dat voor zover deze aanwezig is, gebruik gemaakt zou kunnen worden van de fotografische apparatuur van het instituut. Verder hebben alle deelnemers en deelnemsters aan de wedstrijd van 1956 persoonlijk het reglement toegezonden gekregen, waarmee we maar willen zeggen, dat onzerzijds niets aan het toeval is overgelaten.

En nu de prijzen:

Afd. 'TNO in de fotografie'
(Instituutsprijs)

1e prijs: zilveren wisselbeker
en bronzen plaquette
2e prijs: bronzen plaquette
3e prijs: diploma.

Afd. 'Vrije onderwerpen'
(Persoonlijke prijzen)

Gevorderden:

1e prijs: zilveren plaquette
2e prijs: bronzen plaquette
3e prijs: diploma.

Beginners:

1e prijs: bronzen plaquette
2e prijs: diploma.

Bovendien is er in de afdeling 'TNO in de fotografie' nog de persoonlijke (4) prijs, een prijs bestaande uit verschillende fotomaterialen. In de afdeling 'Vrije onderwerpen' zijn als 4e prijs en 3e resp. groep gevorderden en beginners ook verschillende fotomaterialen beschikbaar.

Een zeer gemakkelijk hulpmiddel in de donkere kamer vormt de belichtingsklok. Deze klokken, die in de handel verkrijgbaar zijn voor prijzen van ca. f 30,- af tot enige honderden guldens, komen meestal in mechanische uitvoering voor. Door middel van een veerwerk dat gespannen moet worden, wordt een bepaalde tijd ingesteld. Boven dit systeem, dat in een goede uitvoering ca. f 80,- kost, (Hirsch klok) is qua instelmogelijkheden, exacte aanwijzing (slijtage) mijns inziens ondergeschikt aan de z.g. elektronische belichtingsklokken. Helaas zijn deze duur, zodat aanschaffing hiervan in het algemeen bezwaarlijk is. Met een beetje handigheid, vrije tijd en ongeveer f 35,- maakt U hem zelf. Het resultaat is een klok die volledig automatisch werkt en een belichting toestaat van 1 tot 110 sec. oplopend met intervallen van 1 sec. Naar believen kan men deze tijden

Onderaanzicht PL 21

[illegible]

97

MIJN ZOON AAN HET WOORD

Als het slecht weer is moet mijn vrouw wel eens toestaan, dat mijn zoon (6) een paar vriendjes mee naar binnen brengt. Broertjes of zusjes heeft hij niet en alleen is maar alleen. Dat dit bij uitzondering wordt toegestaan, daar kan ik inkomen, want de wanorde die ze aanrichten is omgekeerd evenredig aan hun postuurtjes. Nou kan in zijn kamertje een blind paard geen kwaad doen, maar je vraagt je toch af waar al de rommel vandaan komt die ze bij hun spel gebruiken. Als je gaat trouwen begin je praktisch met niks, tenminste als je de uitzet van zoveel handdoeken, zoveel lakens en slopen even buiten beschouwing laat en de drie pindastelletjes, vijf sets bowlprikkers, vier zwabbers en twee barometers waar tantes met de bes-

te bedoelingen mee zijn komen aandragen.

Enfin, het grut schijnt zich kostelijk te vermaken met een oude auto-plaid, stofzuigerbuisen en enige bezemstelen, waarvan een 'tent' werd gebouwd. Op uitnodiging van het jonge volkje wring ik me met moeite tussen de staketsels en neem plaats in de tent, ongelukkigerwijze precies boven op een van de punaises die het 'hol' tot een wespennest maken. Ik veer op als door een adder gebeten en ben meteen versierd als een kledenkoopman. M'n hoofd steekt door een gat in de plaid en de omgevallen bezemstelen blokkeren mijn onderste ledematen waardoor ik tenslotte ondersteboven ga. Onder het vallen hoor ik een krachtterm die vermoedelijk van dat sproetige

vriendje komt. De punaise prikt me nog steeds en ik heb moeite om dat knaapje niet bij te vallen. Mijn waardigheid is geschokt en als ik onder de ravage uitkruip kijk ik in de half spottende, half afwachtende gezichten van het kleine gespuis. Mijn zoon is het eerste over de schrik heen en uit zijn misnoegen over zoveel vernieling, terwijl ik voorzichtig een zeker lichaamsdeel aftast en de punaise als verontschuldiging in de palm van mijn hand leg.

Het helpt me niet! Ik moet de tent weer opbouwen. Zover laat ik het evenwel niet komen want langzaam trek ik me in de huiskamer terug met het volkje achter mij aan. Mijn redding is tenslotte de welgevulde fruitschaal, waaruit door ieder een banaan genomen mag worden als kwijting van mijn herbouwplicht. s. s. s.

wijzigen b.v. oplopend met $\frac{1}{2}$ sec. Voor het doorsneegebruik zijn echter intervallen van 1 sec. geschikt, het schema is derhalve hierop ingericht. De mogelijkheid bestaat dat bij vergelijking met een chronometer kleinere intervallen worden gevonden, hetgeen echter allerm minst hinderlijk is, daar het interval voortdurend gelijk blijft. De 3 apparaten die ik tot dusver construeerde gaven respectievelijk intervallen te zien van 0.8, 0.85 en 0.98 sec., zodat het totale bereik van deze klokken respectievelijk 88 sec., 93.5 sec. en 107.8 sec. bedroeg. De oorzaak van deze afwijkingen van de theoretische berekeningen moet gezocht worden in de z.g. lekken die kunnen optreden bij het gebruik van niet-verliesvrije isolatiematerialen, de tolerantie van de gebruikte weerstanden en verder in een minder goede

kwaliteit van de condensator C₁. Ook een wisselende netspanning kan hierop invloed uitoefenen. Het apparaat met een interval van 0.8 sec., dat ik zelf in gebruik heb, geeft, nu een omschakeling van het lichtnet van 127 volt op 220 volt heeft plaatsgevonden, een interval van 0.7 sec. Het gebruik van deze klok is al zeer eenvoudig. Totale inschakeling vindt plaats door de lichtnetschakelaar S₃. Na enkele seconden, benodigd voor het aanlopen van de PL 21, zal de donkere kamerlamp D gaan branden. Voor het scherp stellen van de vergrotingslens sluiten we S₂, waarbij de vergrotingslamp V gaat branden. Na het instellen S₂ uitschakelen en na bepaling van de belichtingstijd (door middel van proefstroken) b.v. 9 sec. stelt men de schakelaar S₄ in op de 9e stand. Een druk op de knop

van S₁ schakelt lamp D uit en lamp V in. Na de aangegeven tijd, i.c. 9 sec. schakelt V uit en D weer in. U bemerkt, het is zeer eenvoudig en werkt in de praktijk feilloos en zeer snel. Slijtage is theoretisch mogelijk doch komt in de praktijk van de amateur niet voor. Onderstaand schema geeft aan hoe geschakeld moet worden. Ik heb afgezien van een werkschema, omdat m.i. het principieschema met de onderdelenlijst een voldoende leidraad vormen. Mochten er evenwel moeilijkheden zijn, dan ben ik graag bereid alsnog een werkschema te brengen. Tevens wil ik voor diegenen die daar prijs op stellen de aanschaffing van de onderdelen verzorgen. Speciaal de condensator C₁, het relais en de PL₂₁ blijken nog al eens moeilijk te verkrijgen.

W. A. PALING.

DE LEZING

Alleen een licht schudden verried dat de kleine kamer waarin ik mij behaaglijk had geïnstalleerd, met een uitzinnige vaart door het donker over de rails voortstootte. Ik bevond mij op reis naar Q, om een lezing te houden voor het plaatselijk Genootschap ter bevordering van de Ontwikkeling van het Algemeen. Het was, eerlijk gezegd, verscheidene jaren geleden dat ik voor het laatst met een lezing in het openbaar was opgetreden. Een al dan niet gerechtigde faam van deskundigheid betreffende mijn ambtelijk werk had het verzoek te Q verwekt, waaraan ik na lichte aarzeling gevolg had gegeven. Toen ik er eenmaal de tanden in had geslagen, had ik ook niet meer losgelaten en had een reeks avonden eraan zitten pen- nen, een veel te lange tijd voor het bescheiden honorarium van het Q-se genootschap en de hemel mocht weten hoe lang het zou duren voor ik het verhaal nog eens een keer zou kunnen afsteken. Hoe dit zij, in mijn tas bevond zich een mapje met een stapel dichtbeschreven vellen. Het doorwrochte werk was juist de avond tevoren gereed- gekomen en ik had nog nauwe- lijks de gelegenheid gehad het in zijn geheel nog eens goed door te nemen.

Ik las alles nog eens vluchtig door en legde de boel toen, op mijn goede gesternte vertrouwend, opzij en verdiepte mij, ter ontspanning vóór de aanstaande slag, in het keurig uitgevoerde maandblad dat de Nederlandse Spoorwegen ons op reis ter lezing bieden. Het lag werkelijk niet aan 'Tussen de rails', dat echt een voortref- felijk blad is, maar het was warm in de overigens lege cou- pé en ik dommelde eventjes weg. Eventjes... ik werd met een schrik wakker. De trein stond stil. Er was een druk

heen en weer lopen van men- sen buiten en in het gangpad. We waren in Q! Ik had geen moment te verliezen, trok jach- tig mijn jas aan, stopte schiel- ijk mijn spullen in de tas en werkte mij zo vlug mogelijk naar buiten. Aan de uitgang werd ik opgewacht door de buigende voorzitter van het ge- nootschap.

Tien minuten later stonden we samen in een klein kamertje naast de zaal waar ik zou spre- ken. Af en toe keek de voor- zitter om de hoek van de deur, als een kerkeradslid voor het begin van de dienst. Ik voelde mij, met de tas, inhoudend mijn werkproduct, kalm en supe- rieur. 'Nu gaan we samen naar binnen, het podium op en dan leid ik U even in met een paar zinnen. Goed?' Ik knikte be- daard en daar stapten we er al op los. De voorzitter rept zich in flink tempo door de zaal en ik volgde hem op de voet, be- geleid door een hartelijk ap- plaus.

Op het toneel gearriveerd stak de voorzitter vanachter de ka- theder van wal.

'... En het is mij thans een groot genoegen het woord te geven aan onze spreker van he- denavond.' Het moment dat nu aanbrak had ik tevoren zorg- vuldig overdacht. Ik zou me achter het spreekgestoelte op- stellen. Voor de vuist weg een kleine inleiding uitspreken, mijn 'bril voor in de verte' omstan- dig voor mijn leesbril verwis- selen, met enig vertoon mijn tas openen en dan, al sprekend, mijn tekst ter raadpleging er- uit halen. Ik zou dan direct daarna de brillen (die in wer- kelijkheid identiek waren) weer verwisselen en dat in de loop van de avond een paar maal herhalen om de schijn te wek- ken dat ik alleen voor het heel moeilijke mijn bronnen nodig had en de rest knapjes in mijn hoofd gerangschikt aanwezig was. Zoals U ziet, niet zonder raffinement en, achteraf bezien,

natuurlijk belachelijk. Ik sprak mijn aanloopje uit, zag een oude heer op de eerste rij in- stemmend knikken, haalde mijn brilétui te voorschijn en verwis- selde de brillen. De zaal zag geboeid toe. Ik pakte mijn ak- tentas en zei: 'Zoals ik U aan de hand van de door mij ver- zamelde gegevens thans zal aantonen, heeft de ontwikke- ling in de geschiedenis geenszins een schoksgewijs verloop ge- had.' Ik opende mijn tas en kreeg wél een schok. De tas be- vatte het welverzorgde orgaan der Nederlandse Spoorwegen 'Neem mij niet mee', las ik op dit wanhoopsmoment.

Ik sloot de tas en plaatste deze voorzichtig naast de kathed- er. 'Of laat ik liever eerst nog dit opmerken', hoorde ik mijzelf in de verte zeggen.....

'Gaaf het al wat beter?' ver- nam ik. Het gezicht van de voorzitter was groot boven mij. 'Dank U', sprak ik - mij op- richtend.

'Wij willen het graag aan U overlaten', zei hij even later - wij bevonden ons, met een EHBO-juffrouw, weer in het kamertje - 'of U zich in staat voelt uw interessant betoog voort te zetten of dat wij ons vanavond tot een huishoude- lijke vergadering beperken. Dat laatste kan, want de Secretaris heeft toevallig de stukken bij zich. Dan zullen wij samen een nieuwe datum voor uw lezing vaststellen.'

Ik koos het laatste.

(Uit: *Op eigen Terrein*)

PUZZELHOEKJE

In de Haagse Post heeft Prof. D. Dresden in lang vervlogen tijden eens een puzzel gepubliceerd onder de titel: 'A-E-I-O-U'. Het betrof een verhaal waarin een aantal woorden ontbraken, die slechts door een paar stippeltjes waren aangegeven. Elk van die woorden bevatte de klinkers a, e, i, o en u, elk één keer en geen andere klinkers. Op overeenkomstige wijze geven wij U onderstaand een verhaal over TNO waarbij de beginletters van de in te vullen woorden in de gegeven volgorde bovendien een gezegde vormen dat op TNO van toepassing is. Teneinde echter aan deze voorwaarde te kunnen voldoen hebben wij in enkele gevallen voor een in te vullen woord één of meer van de gegeven klinkers twee of meer malen moeten gebruiken. Dit betreft de woorden 2, 3, 6, 7, 10, 16 en 21. Voor de prijs in de directe klasse (f 10,-) doen alleen die inzendingen mee die *de volledige* oplossing bevatten, dus alle woorden en het gezegde. In de puntenklasse ontvangt U voor ieder goed woord 3 punten en 10 punten voor het gezegde. Oplossingen dienen uiterlijk 14 dagen na verschijning van dit blad te worden gezonden aan: 'TNO-Contact', Postbus 297, Den Haag. En nu de opgave:

'Wij hebben bij verschillende TNO-instituten en afdelingen een ingericht, waardoor wij zeer veel te weten zijn gekomen van de problemen die TNO behandelt. De eerste post werd ingericht bij het in het Noorden van het land, dat onder de ressorteert. Eigenlijk kan men geen onderwerp verzinnen of er is wel een instituut waar het thuis hoort, uitgezonderd dan altijd de liefde omdat wij niet tot de natuurwetenschappen behoort, helaas! De liefde laten wij over aan de Griekse godin Wanneer U toevallig een bedrijfsleider van een ontmoet die met een probleem zit, zeg hem dan dat hij terecht kan bij het Vezelinstituut. Groeien de problemen U over het hoofd en raakt U daardoor wat zenuwziek, gaat U dan eens praten bij de Gezondheidsorganisatie, die wellicht bereid is ook op haar programma te plaatsen. Hier zult U ook wel terecht kunnen wanneer de TNO-problemen U vroeg oud maken. Vroeger zou U in zo'n geval in een worden opgeborgen. Wilt U de van de Lek weten, dan moet U bij het Waterloopkundig

Laboratorium zijn. Ziet U op een postzegel een orchidee die U niet kent? De beeldfilatelie uit TNO-Contact zal U binnenkort vertellen dat het een is. De elektronica is bij TNO ook goed vertegenwoordigd. Hierbij laat men veel functies verrichten door wat de leek zou noemen. In negatieve zin spreekt men ook wel van een TNO is ook paraat wanneer een de gerst niet goed weet te verwerken. Dit zijn wij allemaal te weten gekomen door een, waarbij we aan iedere een bezoek brachten. We hebben ook ontdekt dat een vroeger alleen bij het Vezelinstituut om raad vroeg, maar tegenwoordig ook bij het Kunststoffeninstituut de kous niet op de kop krijgt.

Tenslotte hebben wij op onze rondreis een bezoek gebracht aan een heel oud stadhuis, waar werd waargenomen. Het was erg geheimzinnig, maar als TNO-ers geloven wij nu eenmaal niet aan spoken. De inwoners van de stad beweren echter dat het de geest is van de die in het jaar 451 een maakte door te dingen naar de hand van, de weduwe van keizer Theodosius II. Hij heeft deze poging met de dood moeten bekopen. TNO-werkers hebben nu echter ontdekt dat het geluid helemaal geen klopgeest betreft, maar een uit een naburig café, waar men een rock and roll-programma op de band heeft vastgelegd en maar steeds af laat draaien. Om wat bij te komen van alle belevenissen zijn we 's avonds naar een gegaan. We hebben ons bij deze uitvoering kostelijk amuseerd.

Uitslag puzzel nr. 4 (kerstnummer). Directe klasse (f 10,-) P. Hoogendoorn, Tuinlaan 4, Maartensdijk (U). Aantal goede oplossingen 35.

KLEINE CURSUS IN MENSELIJKE VERHOUDINGEN

*Vijf zeer belangrijke woorden:
ik ben trots op jou.*

*Vier zeer belangrijke woorden:
wat is jouw mening?*

*Drie zeer belangrijke woorden:
dank je wel!*

*Twee zeer belangrijke woorden:
goed zo!*

*Een hoogst onbelangrijk woord:
ik*